

(10/38)

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIO: Librería Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

22 de Setembre de 1896

PRIMER ANIVERSARI

DE LA MORT DE

IGNOCENT LOPEZ BERNAGOSI

La Campana de Gracia

DEDICA AQUEST RECORT

A LA MEMORIA DE SON INOLVIDABLE FUNDADOR

CONSIDERACIONES

A succebir tal com preveyam.

Una vegada terminats los embarchs de las tropas destinadas a Cuba y Filipinas van obrirse de bat a bat las portas de Atarrassanas, y van sortir per ellas lluirem los nostres estimats correligionaris, que dintre de aquell quartel havian sigut reclusos y guardats ab extraordinari rigor.

Agafats de nit, en un moment donat, casi tots a l' hora, de una manera impensada, com si's tractés de sorprendre y de frustrar un pavorós complot: tancats de dos en dos ó de tres en tres en incòmodes locals, domicili predilecte de verdaders aixàms de ratas; subjectes á una incomunicació rigorosa y absoluta en un principi, y que després y mentres va durar la detenció se interrompejant sols per les mares, esposas y filles dels detinguts—pera les personnes de sas famílies que vestissen faldillas, mantenintse infranquejable pera les que portesssen pantalons;—apurant totas las penalitats y

molestias, tots los danys y perjudicis inherents á una situació tan irregular; sense saber ni sospitar la causa ó'l motiu de unes midas tan rigorosas, á lo millor s' han trobat al carrer, sense que mentres estiguieren detinguts se'ls prengués una sola declaració, sense que al recobrar la llibertat se'ls dongués la satisfacció mes mínima.

Sembla que un agent de l'autoritat se limitá a comunicarlos lo següent:

—En nom del Gobernador de la Província, quedan en llibertat.

Per aquests cassos no'ls serveys de un agent de l'autoritat, que per serho es digne de respecte, sino 'ls de un clown de Circo Equestre son los que s'haurien d'emprar. Un clown imitador de 'n Tony-Grice, tot enfarinat, y ab lo casquet punxagut posat de gayrell, deuria presentarse davant dels presos y aixamplantse las calsas ab la punta dels dits y tent una ridícula cortesia, podria dirlos:

—Alsa, noys! Al carrer!... Oberta está la porta... Aixó es res!

***
Aixó es res!

Y en efecte: aixó sembla una bicoca, una insignificancia, una frusleria... res, enterament. Y no obstant,

aixó es un abús y una arbitriariat; aixó es un perill y un just motiu de alarma pera tota persona decent y honrada. Aixó es un atach brutal á lo que tot ciutadà deu estimar com la primera de sas prerrogatives: á sa llibertat individual.

Lo fet mateix de haver sigut posats los presos al carrer, sense haverse'ls subjectat á la més mínima forma de procediment, proclama lo injustificat y lo arbitrari de la séva detenció. En aquest país ahont desgraciadament tot se mistifica, es molt notable que en lo cas concret de que 'ns ocupém, no s'haja tractat ni tan sols de cubrir las apariencies.

Avuy presos, en nom del Capità general—en aquesta forma van efectuarse la major part de las detencions;—al cap de tres ó quatre senmanas de presó:—Quedan en llibertat en nom del Gobernador de la Província:—aquesta es la forma que va emplearse.

—Y en nom de la Lley, en nom del Dret, en nom de la Justicia qué s'ha fet?

—A la Lley, al Dret, y á la Justicia ara 'ls hi fan el mànech.

En aquest país, que va reliscant á rodolons per la pendient de la miseria y de la degradació, la Lley, lo Dret y la Justicia deuenen ser articles de luxe que ja no s'usen ni s'estilan, perque si als que governan els fan

Lo dissapte pròxim dia 26 Número Extraordinari de

LA CAMPANA DE GRACIA

8 planas

| ILUSTRACIÓ DE MOLINÉ Y PELLICER

| 10 céntims

nosa, 'ls gobernats, en cambi, han perdut fa temps la virilitat necessaria pera reclamarlos y exigirlos.

**

Nosaltres recordém perfectament tot lo que va insinuarse, tot lo que va dirse á propòsit de la detenció de nostres amichs y correligionaris. Lo menos que's procurava era presentarlos com enemichs conjurats dels esforços gegantescos qu'està fent la mare patria pera mantenir la integritat de son territori compromesa per la guerra de Cuba.

Y respondia, en certa manera, á aquesta imputació calumniosa, la circumstancia de haverse'ls detingut la vinya d' efectuarse l' primer embarch de tropas, y la de haverse prolongat la seva detenció fins que l' acte dels embarchs successius ha quedat llest.

¿Hi havia algun fonament pera alentat una sospita tan desfavorable al bon concepte dels presos?

Las autoritats que estimaran molt la seva honra, y que per lo mateix deuen ser molt respectuosas ab l' agenda, tenian lo deber d' exteriorizar aquesta sospita per medi de un procés, depurant degudament la culpabilitat ó la innocència dels detinguts. Lo mateix Cánovas, en plé Parlament, va contestar als que l' interpellavan á propòsit de la detenció dels republicans barcelonins: «Yo espero que ezoz zeñorez ze juztificarán.»

Y no obstant, aquesta es l' hora que no se 'ls ha concedit medi, ni pretext pera procedir á la seva justificació.

Si las autoritats la consideran innecessaria, haurán de confessar que innecessàries eran també las midas de rigor qu'en contra d' ells van emplearse.

—Deixemho corre!—deuen haverse dit, sense considerar que 'ls atachs á la llibertat individual y á l' honra dels ciutadans, sisquiera en el terreno moral, no poden quedar impunes.

Perque establerta la costüm de aplicar á tort yá dret lo sistema preventiu, no hi haurá ciutadá qu'estiga segur á casa seva, ni hi haurá honra que puga quedar al abrích de qualsevol sospita temerària y odiosa.

En va invocarán las autoritats la suspensió de las garantías constitucionals pera procedir á la mida del seu gust, porque fins las facultats mes omnímodas tenen son límit natural en l' objecte pera l' qual han sigut concedidas.

La suspensió de garantías dictada pera facilitar la persecució dels criminals terroristas es un' arma poderosa que únicament en contra d' ells pot esgrimirse. Ferla servir pera ferir de traidor á la gent honrada constitueix un verdader abús, que no hi haurá persona de recte criteri que no l' deplori.

Desnaturalizar los medis extraordinaris que posa la societat en mans dels governants pera que millor pugan procedir á sa defensa, pot arribar á crear una situació tan difícil, que als ciutadans que s'estimin, no 'ls quedí altre recurs que l' emigració, pera fugir tant de las bombas dels anarquistas com de la tiranía autoritaria.

P. K.

UAN lo Brusí fa una broma, acostuma á lluhirs'hi. Parlava l' altra dia de las últimes eleccions de Diputats Provincials, y suposava que á ca'n Parés s' estaven construint uns quadros artístichs adornats de llober, en los quals s' hi colocarà l' número de vots obtinguts per cada candidat triunfant.

Y afegia, qu'en lloc de llober seria millor orlarlos de palma, ja que 'ls agraciats mereixen mes l' opinió de sants que la d' héroes, puig treure mils y mils de vots de unes urnas abont no vá entrarn'hi cap, te més de miracle que d' acció heroica.

Lo Brusí terminava preguntant: ¿Qué s' han fet en lo nostre país los homes formals y pondonosos?

**

¡Qué vol que s'hajan fet, Sant cristiá!

Los republicans s' han tancat á casa séva.

Y 'ls correligionaris de vosté, 'ls amichs de vosté, 'ls monárquichs de la restauració, s'estan gratant las pantorrillas.

Y per cert que diuen que hi troben molt gust.

Los nocedalistas se'n van ab els carlins; pero en Ramonet que á tall de pastor fins ara 'ls ha menat, no s'atreveix á donar un pas tan atrevit sense consultarho previament ab lo Papa de Roma.

Y m' hi jugo qualsevol cosa, si volen fins una mitra de bisbe, que'l Papa li dirá:

—Ara estich resant, Ramonet: ves en nom de Déu y no ns rompis las oracions.

**

Y aquesta advertencia no tindrà res d' estranya perque ja es sabut de sobras que á Romà s'inclinan sempre en favor dels poders constitutius.

Midi segur, infalible de no equivocarse mai, trayent partit de totes las circumstancies.

Sembla mentida que 'un catòlic tan acèrrim com en Nocedal no haja arribat á comprender encare l' verdader alcans de aqueixa infalibilitat.

Llegeixo:

«Fins que quedí establerta y funcioni la policia judicial de Barcelona, s' mantindrà en suspens las garantías constitucionals.»

Si las ratas dels inmundos locals de Atarassanas s' enteran de la noticia, no dupto que tindrà una verdadera satisfacció.

¡Pobres animalons! Durant tot l' any s' estan morint de fàstich, y 'ls agrada molt la companyia!

L' enginyer encarregat de la botadura del *Princesa de Asturias* ha resultat ser un gran amich del ministre de Marina y un protegit del ilustre Marqués de las Cincullas.

Podrà encallar 'l barcos que costan immensos caudals de la nació; pero ni l' impávit ministre, ni l' impérí marqués, no tinguin por de que aquests s' encallin mai.

Els ray navegan ab tots los vents y suran en tots los mars, arribant incòlumes al port de la Fortuna, ahont atracan.... y s' atracan.

També la gran conjura filibusteria que s' descubrí á Madrid, s' ha tornat ayqua-poll.

Les persones qu'en lo primer moment siguieren preses, han sigut posades en llibertat, y la Logia Gran Orient d'Espanya y l' Associació hispano-filipina han sigut reintegradas en sas lícitas funcions, retornant-se's los llibres y documents que 'ls siguieren ocupats.

¿Qué queda de aquella algàrada formidable promoguda pels reaccionaris de tots tamanyos y calibres?

Lo únic que s' queda es la trista convicció de que mentres imperí aquesta faramalla, cap ciutadá espanyol podrà estar tranquil á casa séva.

Rebo una carta pel correu interior exposantme lo següent:

—Que al Ensanxe hi ha una fàbrica de velluts de uns senyors molt religiosos, s'eb un majordom que per guanyar-se las simpatias de un ensotanat socio-copartícipe de la fàbrica, fá resar lo rosari als treballadors, de tal manera que l' establebiment fabril sembla una sucursal de la Juventut catòlica. Y com la religió no es enemiga del-negoci, resulta que mentres aquest majordom que te fama de valent, posa á jornal als homes sempre ab la condició de resar y de no dir paraulas groixudas, á les pobres treballadoras que no s'hi poden tornar ni posar á proba la seva condició de guapo, las prem á preu fet descontánilas'hi un 10 per cent de la setmana. Si serà aixó en pago de las salves que resan tots los dissapts á la capella y que acompanya al armónium un escribent sarauhistà!

• Veurem si aquests fets arriban á orelles del bisbe, y si don Jaume s' decideix á eridar á comptes al avispat sacerdot que permet que un seu majordom fassí un descompte tan ignominios á pobres viudas y mares de família.

La setmana pròxima publicarem lo número extraordinari de LA CAMPANA DE GRACIA, corresponent al mes de Setembre, de gloria memoria.

ANIVERSARI

Farà un any lo dia 22 del corrent setembre que deixá d' existir nostre amich de l' ànima D. Ignocent Lopez Bernagossi, fundador de LA CAMPANA DE GRACIA. Sembla qu' era ahir que contemplavam son cadáver per última volta al accompanyarlo á sa darrera morada, ahont en pau descansa. No es degut aixó á que l' temps passi volant; sino á que per mes que, segons diuen, lo temps ab son ràpit vol tot ho esborra, no podrá mai extingir de la nostra ànima l' piadós recort que deixá en ella impresa una desventura tan viva y una desgracia tan irreparable.

A la bona memoria del difunt, quals exemples de civisme acendrat y de amor inextingible á la causa republicana procuraré seguir mentres nostre cor alenti, dediquem avuy las presents ratllas, segurs de que del noble sentiment que las inspira participaran també tots los lectors de aquest popular periódich, que déu lo millor de la seva historia, als esforços, á l' inteligença, á la conseqüència política y á la lealtat probada de nostre plorat amich y fundador.

LA REDACCIÓ.

DE CUBA

Telegrams de la guerra

.....

Dia 2:—Aixó va bé. Gran combat á Ceiba-Mocha. Destacament de la trocha ha agafat un presonat. Partida Quintín Bandera completa dispersada. Se diu que ara està amagada dintre d' un bosch de palmeras.

Dia 3:—S' ha averiguat que 'ls jefes filiolisters s' han tractat de bandoleros y hasta s' han agarbonat. La junta de Nova-York també està solviantada: ahí en Palma y en Quesada varen dirse l' nom del porch.

Dia 4:—Descuberta tremenda conspiració: fiscal y gobernador tenen ja sumaria oberta. Detinguts: quatre barbers ab navajas, estisores, dos pedrás esmoladores y un bagul plé... de papers.

Dia 5:—S' està observant moviment per tots cantons: diu que las operacions aniràn prompte endavant. No s' escatiman esforços per donar un cop contundent: s' espera tan solzament l' arribada dels reforços.

Dia 6:—Partida Paco ha atacat iogeni Pico: contraguerrilla de Quico l' ha perseguita hasta Caco. Ferits: sargento Farruco y corneta d' ordres Meco. Dels contraris: tinent Seco y un negre apellidat Cúco.

Dia 7:—S' ignora encare si en Gómez es mort ó viu; s'ignora en quin punt hi ha l' niu hont en Maceo s' ampara; s'ignora hont ha anat un bot que ahir va passar per 'qui; s'ignora hont es en Rubí, en resúm, s'ignora tot.

Dia 8:—S' ha publicat un bando sobre incendiaries, qu' en las filas dels contraris ha de causarhi fredat. Desde ara, segons s' indica pels que ho poden sapigüé, avants d' anà á cremar ré, s' hi miraran una mica.

Dia 9:—Avuy matí din que han sigut incendiats los ingenis titulats: Tres hermanas y Aleli. Los caps de l' insurrecció, portats de perversa sanya, continúan la campanya d' incendi y devastació.

Dia 10:—Partida Rénaga, per evitar ser copada, se veié ahir precisa internarse per la Ciénaga. Milicias de Camari ab un canó y deu caballs estan realisant treballs per ferla sortir d' allí.

Dia 11:—Gran victòria. Partida de Pancho Estrada ha sigut acorralada á prop de Lomas Lanoria. Lo resultat just del foch en aquest moment no se sab. Presoners: per ara cap. Morts reconeguts: tampoch.

.....

És Vritat, lector, que al sé aquí aixó comença á aburrir? Pues, amich meu, haig de dirte que l' mateix me passa á mi. Y creu que no som pas sols. Ja pots estar ben segú que igual que jo é igual que tú pensan tots els espanyols.

C. GUMI.

PER AQUEST VIATJE....

o Ministre de Marina acaba de llegir un parte que li ha enviat lo representant d' Espanya á Génova.

• Botadura acorassat Cristóbal Colón realisada ab tota felicitat. Gran entusiasme. ¡Viva Espanya!

—Viva!—repetie lo senyor Berger, espurnejantli 'ls ulls d' alegría:—Al ultim hi surtit ab la mar! ¡Lo Cristóbal Colón es nostre!— Torna á llegí l' telegrama y torna

á engrescarse en fantasias patrióticas, hasta que per fi, marejat de la saragata qu' ell mateix fa, cansat del xoque de tan violentas impressions com en pochs días ha suferit, deixà aná 'ls brassos, clou els ulls, s' adorm y s' posa á somiar d' una marea desenfrenada.

¡Quin somni!...

Lo pobre ministre de Marina 's creu árbitre del mon y ab lo nou acorassat al darrera, lligat ab un cordonet com un gos galgo, va passejantse per las costas d' Espanya desafiant lo cel y la terra y dirigint als quatre punts cardinals miradas amenaçadoras.

—*¡Que m' vinguin ara ab xeringas!*—diu somiant y parlant en veu alta.

Ja no soch lo ministre de Marina d' aquella débil nació que únicamente tenia pera la seva defensa quatre llanxas canonerás... sense canons y un parell de llauts atrotinats.

Ara puch tussir fort y anar per tot arreu ab lo cap alt y las mans á la butxaca.

¡S' ha acabat la misería!

Mireu quin barco mes reforsat y mes digne de respecte!

Ja l' podégu examinar, ja, que això no es cosa de broma.

—*¡Quin bultó, eh? 6,870 toneladas: una verdadera ciutat flotant!*

—*¡Canons? Jo crech que n' té més que un' orga: trenta, quaranta, ni mènos me n'recordo. Y que n' hi ha uns, els dos que treuen el nas per las torres acorassadas, que ja poden anar sols. 80 toneladas pera cada hu, y quan s' hi posan, escupen unas balas de més d' un pam de diàmetro.*

En quant á corre, pochs n' hi ha que l' atrapin. 20 millas per hora, en cas de necessitat, me sembla qu' es una bona marxa.... Y que aquest no es d' aquells barcos que cada cinch minuts ha d' aturar-se pera carregar carbó. En tanta cantitat n' embarca 'l Colón en las sévases carboneras, que sense pararse en lloch, pot caminar la friolera de 8.000 millas.

Es un barco magnífich, un precios barco de guerra, que 'ns prestará indubitablemente grans serveys.

—*¡Qué n' surtin ara de complicacions navals, colonials ó internacionals!*

A veure qué fa aquest Japó?

—*Cóm es que no galleja per davant de las Filipinas, com fins ara havia fet?*

Sembia que passa de llarch, sense mirar siquiera....

—*Y Alemania?*—*Per qué no torna á anar á las Carolinas?*—*Per qué no renova la jugada de Yap?*

—*Ja deurá guardàrsen. Com que sab que si ella te Kaissers y Wilhems, nosaltres tenim Cristòbals Colòns!*

Lo mateix dich dels moros. No hi ha perill que hi tornin ara á burlarse de nosaltres ni á tractarnos de *galinas*. A la més mínima que fassin, se 'ls envia 'l Colón á Tánger, se 'ls cus la boca, se 'ls demana una indemnisió, qu' ells prometen deseguida y no pagan may, y ja tenim arreglada la cosa.

—*Ah!... No n' farém pocas d' heroycitas ab aquest barco!...*

—*Té!... No més per probar si va bé, ara vull enviarlo á Cuba. S' passegàrá pel mar de las Antillas, crusará pel golf de Méjich ronderà per davant de Cayo-Hueso y Tampa y hasta.... qui sab!*—*potser fins s' arribi á guaytar una mica per la voreta de Nova-York*

—*¿De serio?—li diu de sopte una veu, al mateix temps que una mèu enguantada li agafa l' cordonet ab que l' ministre es-tira l' acorassat.*

—Hola, mister Taylor!... Vosté?

—*Es veritat això de que vol enviar el Cristòbal Colón á las costas dels Estats Units?*

—Home... jo... bé pensava ferho!...

—*Donchs, abstinguissen. La meva nació considerarà aquest viatge com un acte d' hostilitat....*

—Pero home....

—Basta; ni una paraula més.

—*Es tanta la forsa ab que la indicació del diplomàtic american ha resonat en los seus oídos, que l' senyor Beranger se despara.*

—*Vaja!—murmura ab veu trista y juntant inconscientment lo somni ab la realitat:—¿Qué n' farém donchs d' aquest barco?... Si arribo á saber això, no'l compro...*

FANTÀSTICH

OTAVAN á Cádiz lo cruser *Princesa de Asturias*, als crits de «Visca Espanya!»; Visca l' rey! y altres, y l' barco anava relleasant majestuos camí del' aygua. Tot de un cop sona un crit de «Visca 'l ministre de Marinha!» y l' cruser queda encallat de repent.

Tots los esforços que s' han fet fins ara per arrancarlo de tan mala situació, han resultat inútils. Tindrà qu' esperar-se á que durant la tardor vinguin las altas mareas, pera veure si las forças de la naturalesa son mes afortunadas que las dels homes.

*

Y ara recapacitén.

La Reina Regent naufragada....

La Princesa de Asturias encallada....

Homes de la Restauració: tan mateix teniu ben mala sombra!

Días passats va alsarse una partida en un poble de la província de Valencia.

Y després de alsarse va desapareixer, sense deixar

rastre, ni donar un crit que puga determinar la seva significació.

No pot negarse qu' es molt delicios lo que passa ab las partidas valencianas. Qualsevol diria que no estan formades d' homes. Dada la facilitat ab que's fonen mes aviat semblan de horxata de xufas.

En un tancar y obrir d' ulls se transforman en ayqua fresca.

La partida de Valencia tan aviat alsada com desaparecida, no va donar cap crit, ni va fer cap manifestació per la qual pogués dekulhirse l' seu caràcter.

—*Qu' era, donchs?*

—*Era una partida republicana? Era una partida carlista?*

No s' hi trenquin el cap: jo 'ls ho diré lo qu' era. En mon pobre concepte, y crech que no vaig errat, era una partida de vit.

Si una cosa m' ha fet gracia es l' acudit que han tingut los filipinos de nombrar fill adoptiu de Manila, á n' en Tomaset Castellanos, ministre de Ultramar.

Ara no cal sino que completin la brometa, enviant á tan dimic: ut personatje un bressol fet á la mida del seu fillet adoptiu.

Y una filipina ben guapa y ben robusta ab l' encàrrec de bressarlo, y de treure'l á passeig.

Sembia que com á garantia del nou empréstit de 1.000 milions de pesetas, s' empenyarà la renda de Aduanas.

Y quan aqueixa renda sigui empenyada ¿de qué färém mánegas?

—*Mánegas ray!... Los homes que ns governan no s' preocupan de las mánegas; de lo qu' ells se preocupan principalment es dels entorxats.*

Primer deyan que l' Czar en sa visita á París no hi aniria acompañat de la seva senyora.

—*Y está clar!...—exclamavan.—Una dama de sanch real, e mi ha de anar á un país ahont no hi ha rey ni reyna? Ab quí alternarà la Czarina? Ab la senyora del antic! blanquer qu' exerceix la presidencia de la Repùblica? Ab la filla de un home trampós que va ser condemnat á presidi?*

**

Donchs á pesar de aquestas insinuacions dels monárquichs arà resulta que la Czarina accompanyarà al seu espous en sa visita á la capital de la Repùblica francesa.

Y ara diuhen els partidaris de la restauració monárquica:

—*Bé, sí; pero l' emperador de Russia no estarà á París mes que tres días. Y afegeix lo correspolcal del Brusí: «Esta conducta del Czar merece los mayores elogios: Por mi parte, le quedo profundamente agradecido»*

Veritat que quan lo Czar sàpigà que l' correspolcal del Brusí li está profundament agrablit, s' enternirà de tal manera que casi li escaparán las llàgrimas?

**

Dona gust veure á iquests monárquichs francesos. Fa vintis ans que van perdre la corona.

Y ara, al últim, han perdit el cap.

S' han tancat las Corts—diu *El Correo de Madrid*—sense que ningú sàpiga las cantitats que van gastadas en la guerra de Cuba.

—*Y ara per qué s' ha de saber?*

Això forá un compromís y estém en terra de mansos y's fan las cosas així: per tant, qu' esquitxi l' país y que's deixi de romansos.

Ha arribat á Barcelona en Morlesin, el secretari particular de D. Anton, ó com si diguessim el domador del Mónstruo y potent engendrador dels diputats de la majoria y de alguns de las minorias.

Los cap-padres tupinaires presidis per l' hereu Pantorillas sortien á rebrel á l' estació y desde llavoras no l' deixan á sol ni á sombra.

**

Los amichs que tant l' adoran y l' consideran devián procurar qu' en l' Hotel Continental ahont s' allotja, se l' inscrigué ab lo següent nom:

D. Tanasi Soberania Nacional.

Una frasse de Don Anton:

«Aquest any renuncio á pendre las ayguas.»

Fá molt bé.

No caldrà sino que prengués las ayguas, per acabar de pendre tot.

Las ayguas las deixa á la nació. La qual ipobretat se troba ja ab l' aygua fins al coll.

SOLUCIONS

A L' INSFRAT EN LO ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA — *Vi-la-fran-ca.*
- 2.ª ACENTÍGRAFO EPIT-FI. — *Dona—Doná.*
- 3.ª TRENC-CLOSCAS. — *La Mascarita.*
- 4.ª LOGOGRIFO NÚMERIC. — *Clarín.*
- 5.ª GEROGLIFICH. — *Com mes l' espuntas menos punta té.*

Han endavatin totas las solucions los ciutadans P. Benet, Un noi rós, Saladriga, y Pau Mut: n' han endavintades 4 P. M. rs y Suculent; 3 Emili Revoltós, Cap-cigany y M. Riba; 2 J. Tarongi y un no més Cucurulla y Tomás Tip.

ENDEVINALLAS

XARADA

Es lletra de poca estima prima.

Los músichs saben com sona segona.

Y es article é sa manera tercera.

Y ara crech que rés me cal, puig rumiant sols una estona, trobarás lector que dona un nom d' home 'l meu Total.

PERE CARRERAS.

ANAGRAMA

Donya Tot entussiasmada davant de un total grandios, exclama:—Es deliciós habitar en semblant morada.

CINTET DE LA TENDA.

GEROGLIFICH

D

K S A

A S A

A

I P I

PESSETA Y DOS.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

12 Setembre

Ciutadans A. Calbet, Crach, J. Romansos, D. Vilafranca S., J. Malagrava, Xarul-lo, Antonet del Vendrell, Arcadi Pria, Ramón de la Goma, J. Jeremias, Americano Pobre, J. Tarinas, J. Reixach, S. R. X., Un Japonés, Jan Petit de Vilafranca, Noy de Miquelo, P. Salom Molas, Domingo Soler, Singla, R. Puig, Penuc y C., Modest Gual y Pou, y Un Romancero J.—Lo qu'en-vian aquesta setmana no fa per casa.

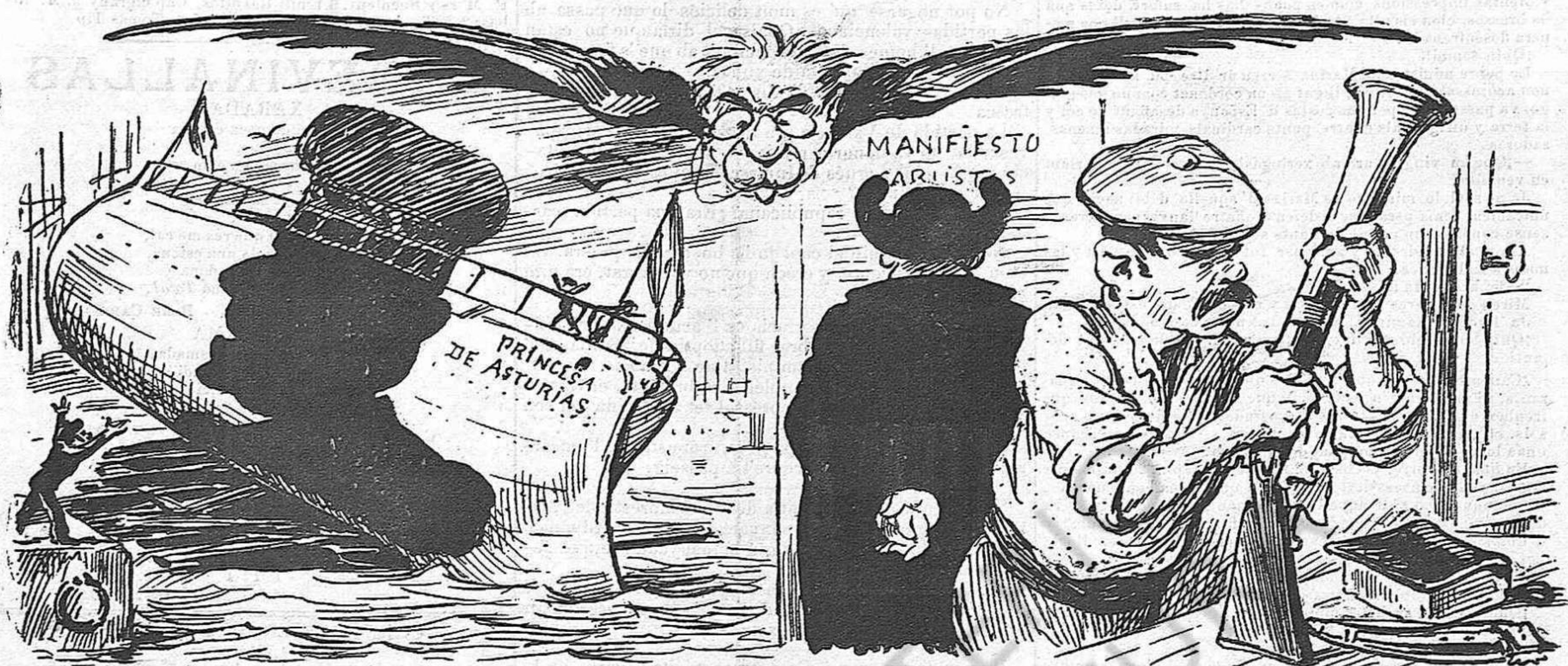
Ciutadà E. Revoltós, Fidel Delisi, J. Bernis Pruna, B. Elías, Un que va per saupas, Pepet Panxeu, Fernando García, Maria-no Amat, Aguilera, Suriscuti, Amich dels Aucells, Filipo Lipi, Rafel Rutllant, Tap de suro, y B. Uetam.—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciutadà J. Sallent: Gracias per l' envío.—Pau Perilla: Va bé.—Sandor Salamé: Quan un traball es de actualitat s' ha d' enviar ab més anticipació.—P. T.: Està bé: tal vegada 'l guardariem per l' Almanach.—A. F. (Calonge): Las porquerias electorals han adquirit un caràcter que ja casi es millor no ocuparse'n, en no són cassos excepcionals.—Deducte: Prefereixim plantas originals a trasplantadas.—J. S.: Tindràm present lo que 'ns diu pera un dels proxims números: en lo present no hi ha capigut.—F. Sisa: Va bé.—R. Pons Caballe: Hi ha algunes rimas estirades pels cabells.—S. Tora Pous (Habana): Gracias per l' envío de sus correspondencias, encara que duplèm poder utilitzarlas. La *Gaceta de Cataluña* ja fa anys que no 's publica.—Feliu Cana: Oportunitat veurem de utilitzarla.—A. Clot: Va bastant bé.—Eugenio V.: No 'ns fa 'l pés.—Mayet: Va bé y gracias.—A. Clois Bellart: No sabém si parla en serio o en broma.—Un suscriptor (Sabadell): Verdaderament es ridicul; però son tantas les ridiculoses de aquests mestres, que una mes casi no suma.—J. Oliva B.: Veurem de aprofitar-ne alguna.—J. M. R.: No 'ns acaba de agradar.—Marangi: Es fluixet.—J. Santamaría Vinyals: Precisa donar a las composicions una mica de novetat: l' assumptiu de la de vosté es molt vell.—Ramonet: Rebut! envíe y gracias. Per l' Almanach preferirim que l' assumptiu sigues humorístich.

19 Setembre

Ciutadans Ramon Socà, Sastre del quart pis, E. Janer, Un que l' compra, Jaume Martí, Surisenti, Antonet del Vendrell, M. G., A. Mas y Mercadé, R. Escoda, Tebré, E. Broquetas, Doctor Tranquil, D. Tudec, Joan Vidal, A. Barberà Mir, M. S. de la Orta, F. Bausili, Un Americano pobre, Domingo Soler, A. F. F., S. Roch, T. Notà, N. del C., R. Homedes M., G. (a) Nen Coll, Carrasanyas, A. Pria, G. Pau, Galan per tot y Pere Bou:—Lo qu' en-vian aquesta setmana no fa per casa.</

FRUYTA AMARGA

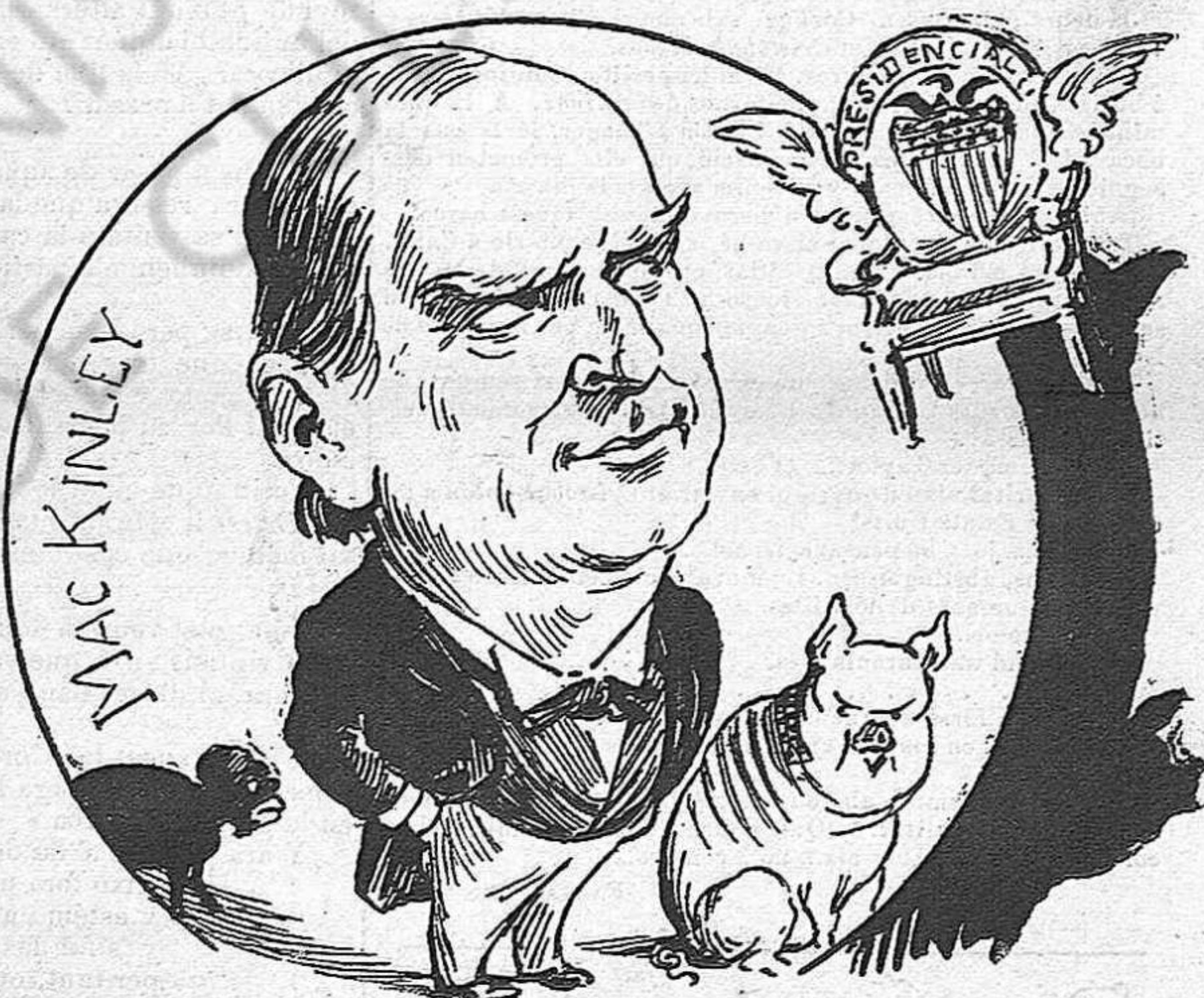

La mala sombra de un ministre. Eclipse parcial d' Esquadra.

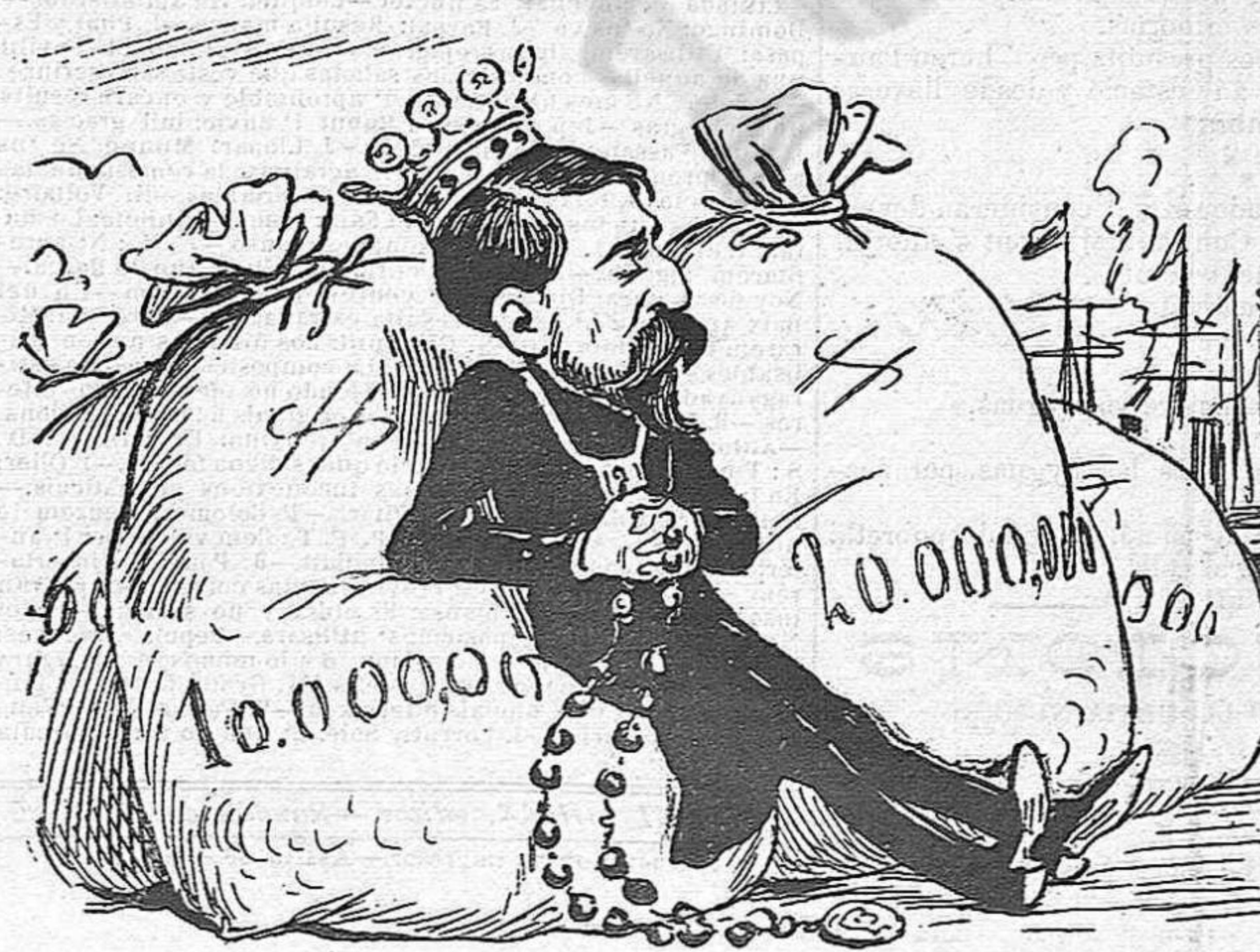
Aquests no s' entenen de brochs, y per lo que puga ser tornan á espolsar las eynas d' encomenarse á Deu.

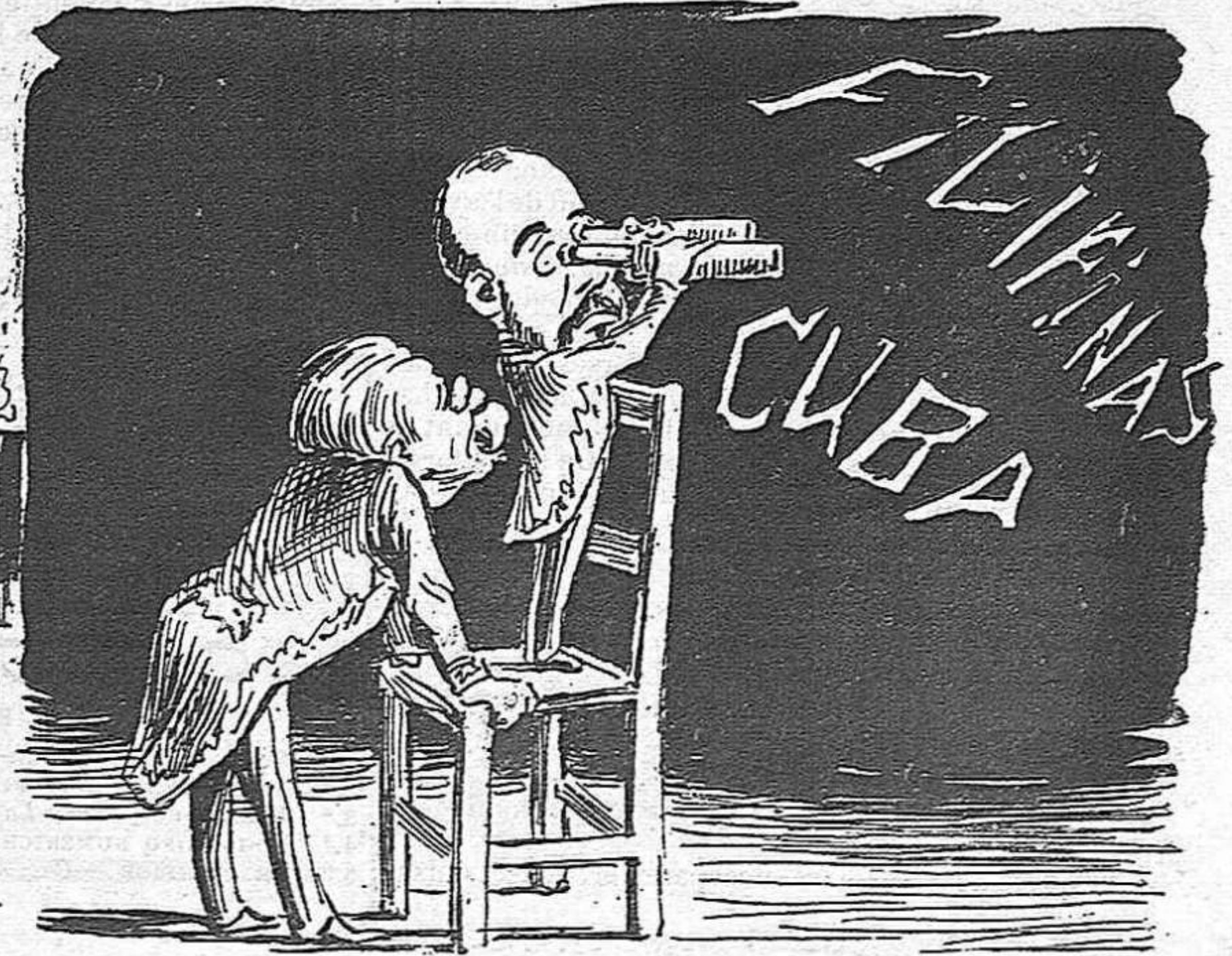
SAINETE NOR AMERICA.—Desde que ha declarat que 'ns protegia, surten mes expedicions que may.

Lo futur President:—Aquest també 'ls protegirà per carinyo á Espanya.

Pero no hi ha que desesperar-se, que ab patriotas així sempre tindrán qui 'ns guardará 'ls quartos.

L'última ullada, ans de anar á la torre:
—¿Qué veus Tomaset?
—Llamps y trons y cataclismes!....